

4. Reformpakke om den fælles landbrugspolitik

- (i) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for den fælles landbrugspolitik's ordninger for direkte støtte til landbrugere (forordningen om direkte støtte), og KOM (2011) 0625**

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 for så vidt angår anvendelse af overgangsforanstaltninger i forbindelse med året 2013

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*
KOM (2011) 0630
Rådsmøde 3120 – bilag 1 (samlendnotat side 17)
EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra Concord Danmark)

- (ii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen), KOM (2011) 0626**

Forslag til Rådets forordning om foranstaltninger til fastsættelse af støtte og restitutioner i forbindelse med den fælles markedsordning for landbrugsprodukter, og KOM (2011) 0629

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1234/2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningsforordningen) for så vidt angår reglerne i forbindelse med enkeltbetalingsordningen og støtten til vinavlere

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM (2011) 0631

Rådsmøde 3120 – bilag 1 (samlenotat side 22)

EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra
Concord Danmark)

**(iii) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte
til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
(forordning om udvikling af landdistrikterne)**

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM (2011) 0627

Rådsmøde 3120 – bilag 1 (samlenotat side 25)

EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra
Concord Danmark)

**(iv) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om
finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles
landbrugspolitik (den horisontale forordning)**

- *Præsentation ved Kommissionen og udveksling af synspunkter*

KOM (2011) 0628

Rådsmøde 3120 – bilag 1 (samlenotat side 29)

EUU alm. del (11) – bilag 30 (henvendelse af 13/10-11 fra
Concord Danmark)

Fødevareministeren: Denne sag vil jeg bruge lidt mere tid på, for den er jo superaktuel lige nu.

Vi regner med, at Kommissionen på rådsmødet vil præsentere forslagene til reform af den fælles landbrugspolitik. Jeg vil koncentrere mig om de 4 overordnede forslag.

Forslaget om direkte støtte indeholder en række vanskelige emner. Forslaget lægger op til en vis omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne og en udjævning af den direkte støtte inden for medlemsstaterne på regionalt eller nationalt niveau.

Derudover foreslås en grønning af den direkte støtte, hvor 30 pct. af den direkte støtte udbetales på betingelse af 3 grønne krav vedrørende permanent græs, miljøfokusområder og afgrødediversificering. Økologiske landbrug vil automatisk opfylde disse krav.

Der indføres endvidere obligatoriske ordninger for små landbrug og for yngre landbrugere. Derudover får medlemsstaterne mulighed for at yde en ekstra direkte støtte til områder med naturlige handicaps.

Der bliver fortsat mulighed for at yde koblet støtte til en række sektorer, og det ser ud til at blive i større omfang end i dag. Kommissionen fjerner derimod muligheden for at yde miljøstøtte under den såkaldte artikel 68.

Der vil også blive fastlagt stigende støtteløfter – det er det, vi kalder capping – for basisdelen på 70 pct. af den direkte støtte. Disse midler overføres til landdistriktspolitikken i søjle II.

Endelig giver Kommissionen mulighed for at overføre op til 10 pct. af direkte støtte i søjle I til landdistriktspolitikken i søjle II. Den fleksibilitet er efter min mening helt afgørende, og det skal gøres så enkelt og fleksibelt som muligt.

I forslaget om markedsordningen er der mindre tilpasninger. Det væsentligste er, at sukkerkvoterne foreslås ophævet allerede fra 2015. Derudover foreslås en særlig krisefond til landbruget på ½ mia. euro, der er placeret som en reserve uden for landbrugsbudgettet.

Forslaget om landdistriktspolitikken ophæver den nuværende fordeling af budgettet på akser. Derimod skal der i de enkelte medlemsstater fastlægges en fælles strategi, hvor der bliver fastlagt overordnede mål for anvendelse af midlerne fra landdistriktsprogrammet og de øvrige EU-fonde. Derudover opstilles der prioriteter, der skal indgå i de nationale landdistriktsprogrammer. 25 pct. af landdistriktsmidlerne skal fortsat afsættes til at håndtere klimaforandringer gennem støtte til miljø- og klimavenligt landbrug.

Fra dansk side har vi også stor fokus på at forbedre mulighederne for at støtte innovation. Der er generelt brug for, at vi får gode instrumenter til at håndtere udfordringer på miljø, klima og natur. Kommissionen foreslår, at EU's medfinansieringssats generelt bliver 50 pct. og ikke som nu 75 pct. på udfordringer som miljø og klima.

Derudover er det også vigtigt, at det gøres lettere at yde engangsbetalinger til miljøtiltag ved for eksempel tinglyste og dermed permanente forpligtigelser. Her kan der også ske forbedringer.

Endelig er der forslaget om finansiering af landbrugspolitikken, der indeholder en række meget tekniske bestemmelser om udbetaling af støtte. Som noget nyt indeholder dette forslag også bestemmelserne om krydsoverensstemmelse og god landbrugs- og miljømæssig stand – altså GLM. Der sker en række tilpasninger, som vi skal have set nærmere på.

Helt overordnet vil vi fra dansk side arbejde for at reducere landbrugsstøtten i EU på en måde, der gavner forskning, innovation og markedsadgangen for udviklingslandene, forbedrer miljøet og modvirker klimaforandringer.

Derfor vil vi også arbejde for, at der bliver bedre mulighed for, at medlemsstaterne kan vælge at bruge en større del af landbrugsstøtten til formål som natur, miljø, økologi og klimatilpasning – altså det grønne.

Endelig er det også vigtigt at understrege, at de egentlige budgetspørgsmål skal drøftes i forbindelse med forhandlingerne om EU's flerårige finansielle ramme.

Men der er tale om en første præsentation, og vi har netop fået Kommissionens forslag i forgårs. Så det er en sag, som vi vender tilbage til mange gange. Der er også stadig væk mange spørgsmål, som vi skal have afklaret. Jeg vil sige, at der ligger en lang forhandlingsproces foran os. Der er ikke nogen, der forventer, at der bliver truffet en endelig beslutning før henne i anden halvdel af 2013, så vi får lejlighed til at diskutere det her rigtig mange gange.

Pia Adelsteen hæftede sig ved, at det i forbindelse med udgiftsloftet blev muligt at trække lønsummen fra. Hun ville gerne vide, hvordan man definerede denne, idet en selvstændig landmand jo ikke udsteder lønsedler til sig selv.

Hun spurgte, hvad der ligger i, at man kan trække "grønne tiltag" fra, når man beregner loftet, og spurgte, om vi i den forbindelse kunne bruge de danske randzoner.

Erling Bonnesen sagde, at han var med på at gå konstruktivt ind i drøftelserne af den kommende landbrugspolitik. Med hensyn til capping havde han den tilgang, at landmændene skal stilles mere lige, hvorfor det undrede ham, at der står i samlenotatet, at fordi man har fået større, mere effektive brug, hvad vi typisk har i Danmark, skal man stilles bagerst i køen og have støtten reduceret. Det syntes han virkede ulogisk. Det ville han opfordre fødevareministeren til at bruge megen tid på i de kommende forhandlinger.

Henrik Høegh mente ikke, de reduktionsprocenter, der var lagt op til nu, var helt urealistiske, men påpegede, at man er nødt til at finde et nyt niveau. Der er meget stor forskel på en græssteppe i Sydspanien, hvor der går én kreatur, og et almindeligt drevet dansk landbrugsareal. Det var ikke fair, hvis de skulle have samme præmie.

Forslaget vedrørende grønning ser bureaukratisk ud, og sædskiftekravene er en papirtiger. Han mente ikke, kravene vedrørende miljøfokusarealer skulle opfyldes af den enkelte landmand, men på landeniveau eller regionsniveau, idet det nogle steder vil være oplagt med en 14 pct. reduktion, mens det andre steder vil være spild af god landbrugsjord at reducere.

I det papir, Europaudvalget har fået, står der, at Kommissionen skal have mulighed for at overføre 5 pct. af den direkte støtte til landdistriktspolitikken i søjle II, men fødevareministeren talte om 10 pct. Henrik Høegh spurgte, om der i disse tilfælde bliver tale om en national medfinansiering på 50 pct.

Merete Riisager mente, det var nødvendigt med grundige drøftelser af konsekvenserne for Danmark af omlægningen af den fælles landbrugspolitik, hvor alle Folketingets relevante udvalg inddrages. I lyset af dansk landbrugs i forvejen ret pressede situation kunne det være oplagt for den lovede landbrugskommission at kigge nærmere på landbrugspolitikken, da det er vigtigt, at dansk landbrug konkurrencemæssigt ikke kommer til at stå svagere end vore europæiske naboer.

Det bekymrede hende, at regeringen lægger op til, at landbrugsstøtten bør flyttes over på naturindsats. Hun rejste det spørgsmål, hvorfor man ikke bare sender de tiloversblevne dele af landbrugsstøtten tilbage til medlemsstaterne, så de selv kan bruge den, som de vil, f.eks. til at lette afgifter eller skatter på landbruget.

Bjarne Laustsen gjorde opmærksom på, at alle Folketingets partier er enige om, at, at landbrugsstøtten bør afskaffes, men det er meget, meget svært at komme igennem hermed. I forhold til det udspil, Kommissionen kom med forleden dag, hvor der er nogle lande, der skal have noget mere, så kunne han sagtens forstå argumentet for det, men hvis man giver dem noget mere, er det et problem, at det bliver sværere at tage det fra dem igen.

Fra dansk side skal vi støtte omlægningen til "grønning".

Sofie Carsten Nielsen gav fødevareministeren ret i, at reformen af landbrugspolitikken bliver en rigtig lang proces. Kommissionen har spillet ud med et relativt ambitiøst forslag, men jo længere processen bliver, jo mere risikerer dette at blive udvandet. Hun håbede, vi fra dansk side ville støtte Kommissionen i at holde fast i ambitionerne.

Nikolaj Villumsen erklærede sig enig med Bjarne Laustsen i, at vi skal af med landbrugsstøtten, men vi ved, at det bliver svært, og på vejen mod målet er det afgørende, at vi ikke får en landbrugspolitik, der skader ulandene. Her tænkte han specielt på eksportstøtte til sukker og mælkeprodukter, som ødelægger produktionen heraf i ulandene. Han ønskede også klimamålsætninger indbygget i landbrugspolitikken.

Jens Joel var glad for, at det først og fremmest handler om at reducere mængden af landbrugsvarer, og at det dernæst drejer sig om at få en større del af midlerne brugt til miljø- og klimaformål.

Han tilføjede, at han bestemt ikke støttede Liberal Alliances forslag om at sende pengene tilbage til medlemsstaterne, så de kunne gå til skattelettelser.

Jens Joel pegede på, at vi har et meget intenst landbrug i store dele af EU, som bruger mange naturressourcer. Derfor er det selvfølgelig også afgørende vigtigt, at nogle af landbrugsstøttemidlerne blive brugt til at beskytte den natur, som vi er afhængige af.

Fødevareministeren syntes, det var godt, at der allerede på nuværende tidspunkt var kommet så mange gode bemærkninger om landbrugsreformen. Hun havde allerede nu bedt ministeriet om at iværksætte en teknisk gennemgang, hvor man kunne forklare det udspil, der ligger nu. Lige så snart vi har overstået det kommende rådsmøde og har fået de første meldinger fra de andre lande, ville hun indkalde til en sådan teknisk gennemgang. Vi taler jo om et forhandlingsudspil, som skal forhandles over de kommende par år, og det er vigtigt, at det bliver diskuteret på basis af faglighed.

I Danmark er vi fuldstændig enige om, at vi skal afskaffe landbrugsstøtten – men ikke ensidigt i Danmark, i hele Europa. I mellemtiden handler det om, at vi bruger den landbrugsstøtte, der er, klogt. Vi skal ikke sætte os hen i et hjørne og sige, at vi ikke bryder os om landbrugsstøtte, så derfor er vi ikke til at tale med.

Regeringen støtter en grønning.

Med hensyn til capping – altså et loft over, hvor meget der må udbetales i landbrugsstøtte – er der nogle elementer i forslaget vedrørende lønninger, vi er ved at kigge på teknikken i det, sagde fødevareministeren til Pia Adelsteen. Hvis en stor familie ansætter samtlige familiemedlemmer og udbetaler store lønninger, skal de vel ikke kunne trække det hele fra.

Henrik Høegh kom med en meget klog betragtning. Det kan godt være, det ikke er vedrørende omfordeling mellem landene, vi skal tale med den allerstørste kraft, men vi skal hjælpe dansk landbrug til grøn omstilling og sørge for, at Danmark fortsat er et landbrugsland.

Fra samlenotatet blev skrevet til i dag er de 5 pct. sat op til 10 pct. Det, der ligger nu, kræver medfinansiering.

I anledning af Merete Riisagers idé om at sende den overskydende landbrugsstøtte tilbage til landene gjorde fødevareministeren opmærksom på, at der ikke er noget overskydende landbrugsstøtte.

Nikolaj Villumsen siger, at vi ikke skal skade andre lande. Det ville fødevareministeren naturligvis skrive sig bag øret.

Pia Adelsteen var godt klar over, at når det drejer sig om lønninger i forbindelse med capping, er der tale om teknik, men hendes problem går lidt i den anden retning, nemlig vedrørende den selvstændig landmand, som jo ikke skriver lønsedler til sig selv. Hun ville glæde sig til den tekniske gennemgang.

Merete Riisager præciserede Liberal Alliances holdning til en omlægning af landbrugsstøtten. Hun var helt klar over, at vi ikke fra dansk side kunne diktere, at vi skal tilbageføre midler, men derfor kan man godt have en holdning til, hvad der ville være det bedste at gøre. Hun mente, medlemslandene var fuldt ud i stand til at anvende pengene lige præcis dér, hvor det gjorde mest gavn. Hun mente ikke, man kunne sige generelt, at en geninvestering i naturen i forholdet 1:1 kunne modvirke den påvirkning, som landbruget har.

Nikolaj Villumsen sagde, at hvis vi får noget tilbage fra landbrugsstøtten, skal det klart bruges på dagpenge og ikke på at redde de borgerlige, der har indført fedtafgifter. Det må de selv ligge og rode med.

Fødevareministeren sagde i anledning af Mette Riisagers bemærkninger, at selvfølgelig skal medlemsstaterne selv være i stand til at træffe en hel masse beslutninger, men vi tror på, at en omlægning af landbrugspolitikken i mere grøn retning vil være god økonomi på længere sigt og fremme vækst og beskæftigelse og eksport. Det gælder om at bruge pengene rigtigt.